

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2To/28/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414010420
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Králiková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1414010420.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľudmily Králikovej a členov senátu JUDr. Kamila Ivánka a Mgr. Marcely Kosovej v trestnej veci obžalovaného O.. A. J., pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/168/2014 zo dňa 10.11.2016, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17. mája 2017 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku sa odvolanie Okresného prokurátora Bratislava IV **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/168/2014 zo dňa 10.11.2016 bol obžalovaný O.. A. Schragge podľa § 285 písm. a/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava IV sp. zn. 1 Pv 52/09/1104 zo dňa 01.12.2014 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obžalovaný ako konateľ spoločnosti M. s.r.o., so sídlom T., G. XX, zodpovedajúci za stavebnú činnosť zamestnancov na stavebných objektoch dňa 13.01.2009 dal pokyn zamestnancom na začatie výkonu prác - montáž rozvodov pre dažďovú vodu na terasách bytového domu SO 03 „P.“ na P. ulici v T., a to napriek tomu, že pracovisko nebolo náležite zabezpečené a vybavené na bezpečný výkon práce (mínusové teploty, klzká podlaha terasy, chýbajúce ochranné zábradlie na hrane pádu, nevyčistené pracovisko, na ktorom sa nachádzal odpad po predchádzajúcich prácach vykonaných spoločnosťou I. s.r.o., čím porušil ustanovenie § 6 ods. 7, ods. 8, § 18 ods. 3 zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nevybavil zamestnancom spoločnosti prostriedkami osobného zabezpečenia proti pádu z výšky (laná, popruhy a pod.)), čím porušil bod 5 prílohy 3, časť B, oddiel II nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisku, v dôsledku čoho dňa 13.01.2009 v čase o 10.45 hod. na stave bytového domu na 6. nadzemnom podlaží poškodený R. J. pri vykonávaní prác prepadol cez okraj stavby a dopadol do pivničnej šachty utrpiať mnohopočetné zlomeniny a závažné vnútrohrudné poranenia, ktorým na mieste podľahol,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný spáchal.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení zahlásil odvolanie okresný prokurátor.

V písomných dôvodoch odvolania rozobral dôvody rozsudku a uviedol, že s názorom súdu prvého stupňa sa nestotožňuje. Uviedol, že nie sú opodstatnené závery okresného súdu o nenaplnení objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu pre absenciu pre trestné právo významného konania obžalovaného a na to nadväzujúcu neexistenciu príčinnej súvislosti medzi konaním obžalovaného a následkom. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že stavebné práce realizované spoločnosťou M. s.r.o.

na stavbe bytového domu SO XX „P.“ na P. ulici v T., pri ktorých vznikol kritický úraz, mal v rámci spoločnosti M. s.r.o. na starosti práve obžalovaný. Z toho potom vyplynulo, že obžalovaný bol vo vzťahu k tejto stavbe osobou zodpovedajúcou za nedodržanie povinností zamestnávateľa vzťahujúcich sa na bezpečnosť práce, ktoré mala spoločnosť M. s.r.o.

Práce na stavbe bytového domu SO XX „P.“ v deň úrazu mali vykonávať zamestnanci spoločnosti M. s.r.o. na základe pokynu obžalovaného, čo vyplýva aj z jeho výpovede na hlavnom pojednávaní. Zamestnanci mali v kritický deň montovať rozvody pre dažďovú vodu na terasách bytového domu SO XX „P.“ na P. ulici v T.. Montáž rozvodov pre dažďovú vodu mal poškodený vykonávať na základe požiadavky jeho zamestnávateľa, ktorého vo vzťahu ku kritickej stavbe zastupoval obž. O. J.. Na mieste, kde mali umiestňovať potrubie sa nachádzali železiarske prípravky, ktorých umiestnenie im bránilo takúto prácu vykonávať. Poškodený stratil stabilitu a spadol z terasy pri vyťahovaní železného prúta z kopy železa potom, ako sa vyťahovaný železný prút, dovtedy zachytený v kope železa, uvoľnil. Poškodený bezprostredne pred vznikom pracovného úrazu odstraňoval prekážku, ktorá pracovnej skupine, v ktorej v tom čase pracoval, bránila vykonávať práce, na výkon ktorých boli na stavbu vyslaný obžalovaným.

Tvrdenie obžalovaného, že zamestnancom v deň úrazu pred začatím prác výslovne zakázal, aby vstúpili na nepripravené pracovisko, je vyvrátené výpoveďou svedka R. F., ktorý na hlavnom pojednávaní dňa 19.11.2015 uviedol, že O. J. im pred začatím kritickej smeny nedával žiadne pokyny. Vyjadrenie obžalovaného O. J., podľa ktorého mal pracovníkom výslovne zakázať vstupovať na nepripravené pracovisko nepotvrdil žiadny z ďalších zamestnancov firmy zúčastnený na kritických prácach.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že v kritický deň obžalovaný ako konateľ spoločnosti M. s.r.o. dal pokyn pracovnej skupine spoločnosti M. s.r.o., ktorej členom bol poškodený, na začatie výkonu prác - montáž rozvodov pre dažďovú vodu na terasách bytového domu SO XX „P.“ na P. ulici v T., hoci nevedel, či miesto výkonu ich práce je spôsobilé na vykonávanie prác. Pracovisko nebolo pripravené na výkon práce a obžalovaný nemal presné informácie o stave pracoviska.

Následne odvolateľ citoval ustanovenie § 18 ods. 3, § 6 ods. 7, 8, 10 zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 6 ods. 10 zákona č. 124/2006 Z.z. vyplýva, že existujúce povinnosti zamestnancov nenegujú povinnosti zamestnávateľa vzťahujúce sa na bezpečnosť práce. Preto sa obžalovaný nebol oprávnený domnievať, že preškolenie pracovníkom spoločnosti M. s.r.o. ohľadom bezpečnosti práce zbavuje zamestnávateľa - spoločnosť M. s.r.o. povinnosti dbať o bezpečnosť práce zamestnancov. Možno sa stotožniť s názorom súdu, že žiaden právny predpis spoločnosti obžalovaného neprikazoval, aby mala v predmetnej pracovnej skupine určeného oficiálneho vedúceho zamestnanca, ktorý by súčasne niesol zodpovednosť za dodržanie T..

Okresný prokurátor konštatoval, že predpisy o bezpečnosti práce porušil aj riadne preškolený poškodený a toto porušenie bolo v príčinnej súvislosti so vznikom úrazu.

Obžalovaný svojou pasivitou umožnil, že poškodený vykonával práce na mieste za poveternostných podmienok a spôsobom, že hrozil jeho pád z výšky bez toho, aby bolo pracovisko vybavené prostriedkami majúcimi zabrániť pádu z výšky alebo aby poškodený bol aspoň vybavený individuálnymi ochrannými prostriedkami proti pádu z výšky. Preto obžalovaný nesie zodpovednosť aj za nerešpektovanie bodu 5 prílohy 3, časť B, oddiel II nariadenia vlády SR č. 396/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko v spojení s ustanoveniami § 6 ods. 7, 8 a 10, § 18 ods. 3 zák. č. 124/2006.

To, že kritické pracovisko malo byť vybavené prostriedkami znemožňujúcimi pád z výšky alebo aspoň zamestnanci spoločnosti M. s.r.o. mali byť vybavení individuálnymi prostriedkami proti pádu z výšky bolo konštatované nielen znalcom z odboru bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, ale aj v protokole Inšpektorátu práce o vyšetrení príčin vzniku predmetného pracovného úrazu.

Okolnosť, že pracovisko, na ktorom pracoval poškodený, mala pripraviť na bezpečný výkon prác iná firma, nemení nič na tom, že obžalovaný bol s poukazom na ustanovenia § 6 ods. 7 a § 18 ods. 3 zákona č. 124/2006 Z.z. povinný sa presvedčiť, či je pracovisko v stave, že na ňom

poškodený môže bezpečne vykonávať obžalovaným zadané práce a ak sa v takomto stave pracovisko nenachádzalo, nebol oprávnený zamestnancom dať pokyn na vykonávanie prác. Porušenie súhrnu vyššie uvedených povinností zo strany obžalovaného bolo v príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu a úmrtia poškodeného. Existuje teda príčinná súvislosť medzi konaním obžalovaného, ktoré spočívalo v nerešpektovaní vyššie uvedených vzájomne súvisiacich povinností zamestnávateľa a úmrtím poškodeného. Obžalovaný preto naplnil objektívnu stránku skutkovej podstaty prečiny usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák.

S poukazom na vyššie uvedené má za to, že dôvody pre oslobodenie obžalovaného spod obžaloby neboli naplnené.

Navrhol preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok z dôvodov uvedených v § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

K dôvodom odvolania okresného prokurátora sa vyjadril písomne obžalovaný prostredníctvom svojej obhajkyne.

V písomnom vyjadrení konštatoval, že rozsudok súdu prvého stupňa považuje za plne dôvodný, zákonný a odôvodnený. Poukázal na svoje stanovisko k podanej obžalobe ako aj na svoju záverečnú reč. Navrhol zamietnuť odvolanie okresného prokurátora.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zástupkyňa krajského prokurátora navrhla odvolaniu okresného prokurátora vyhovieť v plnom rozsahu.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obhajkyňa obžalovaného uviedla, že navrhuje odvolanie prokuratúry zamietnuť ako nedôvodné a poukázala na písomné vyjadrenie.

Obžalovaný O.. A. J. na verejnom zasadnutí uviedol, že je mu ľúto, čo sa stalo a pridrižoval sa stanoviska svojej obhajkyne.

Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd (§ 315 ods. 1 Tr. por.) primárne konštatoval prípustnosť odvolania (§ 306 ods. 1 Tr. por.) a tým absenciu dôvodov u nich na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por. V intenciách § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadal len za predpokladu, že by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, pričom zistil, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že povinnosťou odvolacieho súdu na základe revízneho princípu determinovaným uvedeným ustanovením je preskúmanie len tých výrokov, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie a preskúmanie správnosti postupu konania, ktoré predchádzalo týmto napadnutým výrokom rozsudku. Výnimku z uvedenej zásady a to, že odvolací súd musí prihliadnuť aj na chyby, ktoré síce odvolaním neboli vytykané, ale ktoré sú takej povahy, že by odôvodňovali (po právoplatnosti rozsudku) podanie mimoriadneho opravného prostriedku a to dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Na verejnom zasadnutí odvolací súd v rámci prieskumnej povinnosti zistil, že prvostupňový rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a všetky jeho výroky spolu s odôvodnením, sú v súlade s § 163 ods. 1 Tr. por. Krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov konštatoval, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je správne a zákonné.

Jednou zo základných zásad rekodifikovaného trestného konania je zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci upravená v § 2 ods. 10 Tr. por.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní potupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti,

ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarával súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 2 ods. 19 Tr. por. pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní smie súd prihliadnuť len na dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd zamietne odvolanie, ak zistí, že toto nie je dôvodné.

V rámci dokazovania okresného súdu vykonal výsluch obžalovaného, výsluch svedkyne a zároveň poškodenej O. J., výsluch svedkov D. P., E. I., D. D. P., R. F., O. D. R., O. I. P., O. H. J. a O. H. A., výsluch znalca O. E. J., H., prečítal v súlade s § 263 ods. 1 Tr. por. výpovede svedkov E. P., O. O. G. a H. V., prečítal v súlade s § 268 ods. 2 veta druhá Tr. por. znalecký posudok E. E. A. a E. F. E., prečítal a oboznámil ostatné listinné dôkazy a po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnom súhrne zistil a ustálil skutkový stav veci a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Vykonal a oboznámil všetky potrebné dôkazy k ustáleniu skutkového stavu, dôkaznej situácie tak, aby mohol vo veci meritórne rozhodnúť.

Súd prvého stupňa vypracoval svoje rozhodnutie precízne, zhrnul všetky dôvody, ktoré ho viedli k postupu v zmysle § 285 písm. a/ Tr. por. Odvolací súd si tieto dôvody plne osvojil a keďže v inštančnom súdnom konaní rozhodnutie súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, je nadbytočné, aby krajský súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, s ktorými sa plne stotožnil.

S poukazom a dôsledné zdôvodnenie rozsudku okresného súdu odvolací súd len navyše dodáva nasledovné:

Obžalovaný O. A. J. ako stavbyvedúci, ktorého úlohy vyplývajú okrem iného aj z ustanovenia § 44 Stavebného zákona určil pracovnej skupine, v ktorej bol zaradený aj poškodený na deň 13.01.2009, výkon určitej práce. Je pravdou, že v ten deň nebol na mieste výkonu práce pracovnej skupiny, napriek tomu, že mal vedomosť pri prevzatí stavebného denníka, že firma, ktorá tam pracovala predtým ešte neodpratala - nevyčistila stavenisko. Jeho obrana, že mal pracovníkom výslovne zabrániť vstup na pracovisko pokiaľ nie je vyčistené, nebolo svedkom P., ale ani ostatnými robotníkmi potvrdená.

Bolo preukázané, že o stave pracoviska nebol obžalovaný informovaný, touto skupinou po tom čo na stavbu vstúpili. Tzv. vedúci skupiny D. P. uvedený problém oznámil O. I. P. - stavbyvedúcemu na stavbe kaskády.

Bez akýchkoľvek pochybností bolo výpoveďami R. F., E. I. a D. P. preukázané, že oni sami sa rozhodli upratať už v poradí tretej terasu, aby aspoň na tejto mohli pracovať. Išlo o miesto najmenej vystavené poveternostným podmienkam. Pri odpratávaní armatúry došlo k úrazu poškodeneho.

Treba teda konštatovať, že obžalovaný nedal tejto pracovnej skupine pokyn na odpratávanie pozostatkov z predchádzajúcej stavebnej práce inej organizácie. Rozhodnutie pracovníkov odpratávať materiál bolo iba ich rozhodnutím, s nikým ho nekonzultovali, nepýtali si o to povolenie. Nezávažili možnosť úrazu, napriek tomu, že pracovali vo výške, v zime a poškodený asi cca 2 m od hrany prepadu a bez zaistenia. Treba uviesť, že k práci, na ktorú boli v ten deň určený nepotrebovali osobné bezpečnostné zaistenie proti pádu, mali pracovať od miesta prepadu vo vzdialenosti najmenej 2,5 - 3 m. Táto skutočnosť, že stavba podľa bezpečnostného technika nebola riadne zabezpečená v zmysle zákona č. 124/06 Z.z., v tomto prípade nemá súvislosť s následkom.

Treba tiež konštatovať, že znalec C. O. E. J. vo svojom posudku, ale aj pred súdom prekročil svoje oprávnenie v zmysle § 145 ods. 1 Tr. por., pretože nie je oprávnený riešiť právne otázky a robiť právne

závery. Nakoľko však odvolací súd ani súd prvého stupňa z týchto záverom nevychádzal, a tieto závery nemali vplyv na samotné rozhodnutie, vo veci odvolací súd nepovažoval za potrebné z tohto dôvodu vec vrátiť súdu prvého stupňa.

Odvolací súd postupoval podľa § 319 Tr. por., pretože na úraze poškodeného nenesie žiadnu vinu obžalovaný. Chýba objektívna stránka trestného činu (prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák.) a teda príčinná súvislosť medzi konaním obžalovaného a následkom - smrťou poškodeného. Poškodený svojím neuváženým konaním v snahe vykonať prácu, na ktorú bola jeho skupina vyslaná, vystavil seba nebezpečenstvu - pádu a následne úrazu, ktorému podľahol.

K námietkam odvolateľa je ešte potrebné uviesť, že za dodržanie ustanovenia § 6 ods. 8, 10 zákona č. 124/06 Z.z. je obžalovaný plne zodpovedný, ale nie v trestno-právnej rovine.

Z uvedených dôvodov preto Krajský súd v Bratislave rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.